

ОБЩИНА СМОЛЯН

УТВЪРДИЛ :

КМЕТ

/НИКОЛАЙ МЕЛЕМОВ/

ПЛАН

ЗА

ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ

Юли 2016 година

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ	
ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН	
ФИНАНСОВА САМОСТОЯТЕЛНОСТ	
ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ	
ЕФЕКТИВНОСТ	
ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ	
КРИТЕРИИ ЗА ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ	
АНАЛИЗ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА СМОЛЯН.....	
ДИНАМИКА НА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН	
ДЕЛЕГИРАНИ ДЕЙНОСТИ И МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ	
ФУНКЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ	
СТРУКТУРА НА ПРИХОДИТЕ	
КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН	
АНАЛИЗ НА ЗАДЪЛЖНОСТТА НА ОБЩИНА СМОЛЯН	
СЪБИРАЕМОСТ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ДАНЪЦИТЕ ВЪРХУ НЕДВИЖИМИТЕ ИМОТИ И ВЪРХУ ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА	
ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	
ПРОСРОЧЕНИ ВЗЕМАНИЯ	
МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА ПОЕТИТЕ АНГАЖИМЕНТИ ЗА РАЗХОДИ	
ПОКАЗАТЕЛИ, ЦЕЛИ И ЕФЕКТИ	
ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ	
МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ, ПРИОРИТИЗИРАНЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ	
МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ СЪБИРАЕМОСТТА НА ПРИХОДИТЕ	
ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ	
НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ВРЕМЕНЕН БЕЗЛИХВЕН ЗАЕМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОЗДРАВИТЕЛНИЯ ПЛАН	

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ВБЗ – временен безлихвен заем

ДВПИ – данък върху възмездното придобиване на имущество

ДД – делегирани дейности

ДНИ – данък върху недвижимите имоти

ДПС – данък върху превозните средства

ДУ – данъчно усилие

ЕБК – единна бюджетна класификация

ЗДДС – Закон за данъка върху добавената стойност

ЗКПО – Закон за корпоративното подоходно облагане

ЗМДТ – Закон за местните данъци и такси

ЗОД – Закон за общинския дълг

ЗПФ – Закон за публичните финанси

МД – местни дейности

МФ – Министерство на финансите

СЕС – сметка за европейски средства

ТБО – такса битови отпадъци

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за финансово оздравяване на община Смолян е разработен на основание чл.130д, ал.3 от Закона за публичните финанси и има за цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси, чрез изпълнението на мерки за повишаване събираемостта на приходите и подобряване ефективността на разходите.

С решение № 217/15.06.2016г. Общинският съвет - Смолян открива процедура по финансово оздравяване на общината, както е предвидено в чл. 130д, ал.2 от ЗПФ, и възлага на кмета да изготви проект на план за финансово оздравяване и да проведе публично обсъждане с местната общност.

В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения, каквато е и община Смолян. Причините за тежкото финансово положение на общината са голямата задлъжнялост и недостатъчните собствени приходи, с които не могат да се покрият текущите разходи за местни дейности и да остават за погасяване на дългове. Наложените финансови корекции по проекти, финансирани по оперативните програми на Европейския съюз в България, също допълнително влошават бюджетните показатели.

Целта на настоящият документ не е да се обясни защо и как се е стигнало до незавидното финансово положение на общината, а да се очертаят пътищата и да се идентифицират възможните мерки за излизане на община Смолян от категорията на финансово затруднените общини.

Направена е кратка оценка на финансовото състояние на общината по определени показатели, както и преглед на стойностите на показателите по чл.130а от ЗПФ, заради които се налага изработването на настоящия план.

Разгледана е структурата на приходите и разходите по бюджета на Община Смолян за да се потърсят възможностите за оптимизирането ѝ. Идентифицирани са показатели, чието изменение да се наблюдава в процеса на изпълнение на плана, като са посочени и желаните целеви стойности в края на оздравителната процедура. Описани са конкретните мерки, които общинската администрация ще предприемат по отношение на увеличаване на приходите и намаляване на разходите, както и ефекта от тези мерки върху местната общност и върху местния бюджет.

ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН

В изпълнение Закона за Държавния бюджет на Република България за 2016 г. са определени бюджетни взаимоотношения с Републиканския бюджет в размер на 16165553 лева и собствени приходи в размер на 19119645 лева.

Община Смолян наложи финансова дисциплина чрез прецизно и ефективно контролиране на извършваните разходи. За целта е създаден режим на съгласуване, задължаващ всеки директор на дирекция да разрешава извършването на разходи в ресорната му дирекция съгласно системата за управление на финансовите средства. Директора на дирекция ФСБД при нецелесъобразност на заявените разходи, може да откаже мотивирано извършването им. Ревизирани са всички действащи договори, сключени с Община Смолян и са предприети действия за прекратяване на икономически необоснованите договори. В резултат на

осъществената финансова дисциплина са погасени голяма част от заварените просрочени задължения.

Оптимизацията на персонала е постигната не чрез намаляване на числеността, а чрез незаети щатни бройки утвърдени в структурата на Общинска администрация.

На служителите, работещи в администрацията се увеличи обема на заетост чрез актуализиране на длъжностните характеристики, където са им вменени сходни допълнителни задължения.

Организацията на работа, както и критериите за информацията, която дирекцията трябва да предостави в своята работа е въведено и задължението за гъвкаво работно време на звената за обслужване. Тези промени дават повече удобство за потребителите на услуги.

С цел намаляване на разходите за ФРЗ и оптимизиране на персонала – дирекция ФСДБ е разделена на два отдела - „МДТ“ /Местни Данъци и Такси/ и „ФСДБ, ЧР и ФК“ / Финансово счетоводна дейност и бюджет, човешки ресурси и финансов контрол/които обслужват Община Смолян, всички кметства и кметски наместничества, както и детски градини, здравни кабинети и детска кухня.

С обединяването на дейността се постигна контрол върху изразходване на средствата, уплътняване натовареността на персонала, неговата взаимозаменяемост, изразходване на средства за различни обекти на база необходимост и приоритет, и всичко това води до намаляване на разходите за ФРЗ и издръжка.

Въвеждането на модерните технологии в администрацията е мощно средство за повишаване на ефективността и качеството на обслужване. Електронната комуникация между различните дирекции, институциите, гражданите и бизнеса спестява време и средства, елиминира време-пространствените ограничения, гарантира повече прозрачност. Не по-малко важна обаче е и промяната в мисленето – администрацията трябва все по-активно да търси нови модерни практики, да „отвори“ врати за нестандартни решения. Община Смолян е сертифицирана по ИСО 9001- за качество, 14001 – за екология и 27001 – за информационна сигурност.

През последните години благодарение на иновациите и трансфера на добрите практики, които се адаптираха и усвоиха от общинската администрация, мнението на гражданите за дейността ѝ, постепенно започна да се променя в положителна посока. Не бива да се забравя едно и то е, че същността на администрацията е, и винаги е била да служи на гражданите и всички стъпки които се предприемат са именно в посока на по-всеобхватно задоволяване на обществените интереси.

Доброто управление създава взаимна отговорност и доверие между държавата и обществото, защото публичните политики се правят открито, честно и с грижа за гражданите.

В тази връзка не можем да отречем факта, че през последните години Правителството на България осъзна необходимостта от значително инвестиране на финансови и човешки ресурси за постигане на онази надеждност, характерна за Европейското административно пространство.

Финансовото състояние на Община Смолян е оценено по разработената от Министерство на финансите Методика за оценка на финансовото състояние на общините. В методиката са разписани основните показатели, които характеризират финансовата самостоятелност и финансовите резултати от дейността на общината, както и правилата, по които те се изчисляват. Оценката се извършва на база показатели, които са ключови за финансовото управление на общините и по които се оценява развитието им спрямо определен момент (същия период за минала година или друг предходен период).

Изготвената оценка дава представа за състоянието и възможностите на общината за разпределение на наличните ресурси и предоставянето на публични услуги на местната общественост текущо и в сравнителен план.

ФИНАНСОВА САМОСТОЯТЕЛНОСТ

Финансовата самостоятелност на една община е добре обезпечена, ако тя има потенциал да генерира собствени приходи, които формират над 70% от общите приходи в бюджета ѝ. Ако съотношението на собствените приходи към общите бюджетни приходи е между 50% и 70%, тогава тя е относително самостоятелна от централната власт. Когато пък съотношението е под 40%, тогава говорим за силна зависимост във финансово отношение на общината от централното управление.

Показателна за финансовата самостоятелност е и степента на покритие на местните разходи със собствени приходи, т.е. успява ли общината да финансира разходите си за местни дейности със собствени приходи. Тези показатели за Община Смолян са изчислени в таблицата по-долу:

Табл. 1. Показатели за финансова самостоятелност

№ по ред	Показатели	2012	2013	2014	2015	Средно
1	Собствени приходи в лв.	7 132 349,00	7 881 217,00	7 549 031,00	7 686 756,00	
2	Общо приходи, лв	32 932 078,00	29 892 182,00	39 300 389,00	29 355 797,00	
3	Дял на собствените приходи в общите приходи (1)/(2) в %	21,66%	26,37%	19,21%	26,18%	23,36%
4	Разходи за местни дейности, лв.	17 972 514,00	14 488 682,00	15 433 504,00	16 050 845,00	
5	Покритие на разходите за местни дейности със собствени приходи (1)/(4)	39,68%	54,40%	48,91%	47,89%	47,72%

Не се включват приходи от еднократни помощи и дарения от чужбина, и трансфери на общините

За предходния 4-годишен период относителният дял на собствените приходи в общите бюджетни приходи на община Смолян е между 39% и 54%. Това означава, че около 1/2 от бюджетните постъпления идват от собствени приходи, т.е. общината в значителна степен е зависима от трансферите от централната власт. През 2015г. този показател 47,89% за Община Смолян, дори надвишава средния за страната, който е 40,17 %. През нито една от наблюдаваните години общината не успява да покрие изцяло разходите си за местни дейности със собствени приходи и трябва да търси допълнителни средства.

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ

Показателите за финансова устойчивост отразяват до каква степен бюджетът на общините е балансиран, доколко имат проблеми в приходната или разходната част на бюджета, както и степента на задлъжнялост. За тази група показатели се определя кой показател влияе положително и кой отрицателно върху финансовата устойчивост на общината. Влияние в положителна посока оказва само изменението на бюджетния излишък спрямо общите приходи, другите два показателя влияят отрицателно върху оценката на общините.

Табл. 2. Показатели за финансова устойчивост на Община Смолян 2012 - 2015 г.

по ред	ПОКАЗАТЕЛИ	2012	2013	2014	2015	Средно
1	Бюджетно салдо, лв.	-1 112 769,00	-1 111 066,00	5 944 358,00	-3 819 426,00	
2	Общо приходи, лв.	32 932 078,00	29 892 182,00	39 300 389,00	29 355 797,00	
3	Салдо спрямо общите постъпления (1)/(2)	-3,38%	-3,72%	15,13%	-13,01%	-1,25%
4	Размер на дълга, лв.	9 532 539,00	11 735 493,00	12 484 187,00	13 886 124,00	
5	Собствени приходи, лв	7 132 349,00	7 881 217,00	7 549 031,00	7 686 756,00	
6	Изравнителна субсидия, лв.	1 182 900,00	1 288 200,00	1288200,00	1788700,00	
7	Дълг към собствени приходи и изравнителна субсидия (4)/((5)+(6))	115%	128%	141%	147%	
8	Просрочени задължения, лв	4 628 030,00	4 328 692,00	5 439 411,00	4 114 802,00	
9	Дял на просрочените задължения от собствените приходи и изравнителната субсидия (8)/((5)+(6))	55,66%	47,21%	61,44%	43,41%	

Бюджетът на Община Смолян е приключен с излишък само през 2014г. поради получен в края на годината безлихвен кредит от МФ и целеви средства по ПМС. През останалите 3 години от разглеждания период той приключва с дефицит.

Другият показател има за цел да даде представа каква част от собствените приходи на общината отиват за изплащане на общинския дълг. Препоръчително е съотношението на привлечения ресурс на една община към общия капиталов ресурс, с който разполага, да не е повече от 1/3. Ако привлечения капитал е по-голям от собствените приходи и трансферите, то общината може да изпадне в неблагоприятно финансово положение и да изпита затруднения при изплащането на лихвите и главниците по дълговете. Отношението на просрочените задължения към годишните собствени приходи и изравнителна субсидия показва способността на общината да покрие просрочените си задължения в рамките на текущата година. Изменението в просрочените задължения е показател за краткосрочните тенденции по отношение на финансовата стабилност на общината. Към 30.06.2016г. просрочените задължения са се намалили до 3 389 469 лв.

В тези просрочени задължения не влиза временният безлихвен заем от държавния бюджет в размер на 3 950 000,00 лв., чийто срок за погасяване е 01.12.2016г.

ЕФЕКТИВНОСТ

Степента на административна натовареност на един общински служител се измерва със съотношението на населението на общината към заетия персонал във функция „Общи държавни служби“. Средната стойност на показателя „Население на един общински служител, зает във функция „Общи държавни служби“ за всички общини за 2015 г. е 34 жители.

Табл. 3. Дял на приходи в местни дейности и население на Община Смолян

СПРАВКА

ЗА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА СМОЛЯН -МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ ПО ГОДИНИ КАКТО СЛЕДВА:

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Местна дейност	12 736 608	17 123 945	29 315 625	20 403 463	18 887 255	18 516 889	14 225 549	14 004 550	14 454 794	18 119 093	21 465 430
Дофинансиране	0	370 885	481 280	491 033	311060	478 673	90 345	0	0	0	0
Всичко:	12 736 608	17 494 830	29 796 905	20 894 496	19 198 315	18 995 562	14 315 894	14 004 550	14 454 794	18 119 093	21 465 430
НАСЕЛЕНИЕ ПО ПОСТОЯНЕН АДРЕС	46426	46101	45748	45473	45 107	45 031	44 878	44 439	44 035	43 631	43 149

Табл. 4. Дял на разходите за персонал в общите бюджетни разходи на Община Смолян

Разходите за заплати и осигуровки на персонала обхващат разходите по параграфи 01-00 „Заплати“, 02-00 „Други възнаграждения и плащания“ и 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“. Тези разходи общо за всички дейности (делегиран и местни) и за всички функции се увеличават от 11 млн. лв. през 2012г. до 13 млн. лв. през 2015г., т.е. с около 20% в номинално изражение с всяка следваща година.

Тук трябва да отбележим нарастването на минималната работна заплата със 75% през последните пет години, като през 2011г. тя е била 240,00лв. и нараства на 420,00лв през 2016г.

№ по ред	ПОКАЗАТЕЛИ	2012	2013	2014	2015	Средно
1	Разходи за заплати и осигуровки на персонала, лв.	11 571 467,00	12 088 933,00	12 468 205,00	13 735 731,00	
2	Общи разходи, лв.	34 044 847,00	31 003 248,00	33 126 267,00	36 338 029,00	
3	Дял на разходите за персонал в общите разходи	33,99%	38,99%	37,64%	37,80%	37,11%

През 2015г. около 1,6 млн. лв. са разходите за персонал в местните дейности. Относителният им дял в тях има доста по-ниски стойности – около 20%.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

Показател за инвестиционната активност на една община е относителния дял на капиталовите разходи в общите ѝ разходи. Той показва каква част от акумулираните ресурси общината успява да задели за инвестиции в дълготрайни активи след покриването на текущите разходи. Колкото по-голям е относителния дял на капиталовите разходи спрямо този на текущите, толкова по-активна в инвестиционно отношение е общината.

Табл. 5. Показатели за инвестиционна активност на община Смолян 2012-2015г.

№ по ред	ПОКАЗАТЕЛИ	2012	2013	2014	2015	Средно
	ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ					
1	Капиталови разходи, лв.	8 015 255,00	6 909 963,00	8 525 237,00	7 517 566,00	
2	Общи разходи, лв.	34 044 847,00	31 003 248,00	33 126 267,00	36 338 029,00	
3	Дял на капиталовите разходи в общите разходи (1)/(2)	23,54%	22,28%	25,74%	20,69%	23,06%

На всеки 100 лв. общински разходи за дълготрайни активи в Община Смолян се отделят между 5 и 7 лв., като средно за последните 4 години относителния дял на капиталовите разходи е 23%. Стойността на показателя говори за сравнително висока инвестиционна активност на Община Смолян. През 2015г. средният за страната показател за инвестиционна активност е **15,5%**, а за Община Смолян той е **20,69%**.

КРИТЕРИИ ЗА ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

В чл. 130а от Закона за публичните финанси са дефинирани обективни критерии, при изпълнението на три и повече от които една община се счита, че е изпаднала във финансови затруднения.

*1. Фискалното правило по чл. 32, ал.1 от ЗПФ изисква годишния размер на плащанията по дълга на една община във всяка отделна година да не надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните 3 години. Алинея 2 на същия член от ЗПФ изисква номиналната стойност на издадените през текущата година общински гаранции да не надвишава **5 на сто** от общата сума на собствените приходи и общата изравнителна субсидия по последния годишен отчет за изпълнение на бюджета.*

През 2015г. 27 общини не спазват това правило, сред които не е Община Смолян (**7,75%**).

*2. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават **15 на сто** от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.*

Към края на 2015г. 44 общини отговарят на този показател, сред които е и Община Смолян със стойност на показателя **15,7 %**.

*3. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината надвишават **50 на сто** от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.*

Общо 43 общини нарушават това правило към края на 2015г., сред които е и Община Смолян (**214,2%**).

4. Наличните към края на годината просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината.

В края на 2015г. общините с просрочени задължения над **5%** от разходите са 71, като и Община Смолян е сред тях с **11,3%** дял на просрочените задължения.

5. Бюджетното салдо е отрицателно за всяка една от последните три години.

На този критерий в края на 2015г. отговарят 8 общини, но Община **Смолян не е сред тях**.

6. Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост за двата данъка на всички общини, отчетена за предходната година.

Средната събираемост на двата данъка за всички общини през 2015г. е **65,86%**, а тази на Община Смолян е малко по-ниска от нея, т.е 62,9%.. Като 125 общини са с по-ниска от средната събираемост.

В таблицата по-долу са изчислени стойностите на 6-те критерия за Община Смолян.

Табл. 6. Показатели за община Смолян по чл. 130а от ЗПФ

Критерии, на които общината отговаря по чл. 130а, ал.1

Година/Критерии	По т. 1 Съотношение на плащанията по дълга към средногод. р-р на изравнителната суб. и собствени приходи (над 15%) Процент/сума	По т. 2. Наличните към края на год. задължения за разходи надвишават 15% от средногод. размер на разходите за последните 4 година Процент/сума	По т. 3. Наличните към края на год. поети ангажменти за разходи надвишават 50% от средногод. размер на разходите за последните 4 г. Процент/сума	По т. 4. Наличните към края на годината просрочени задължения надвишават 5% от отчетените за последната год. разходи Процент/сума	По т.5. бюджетното салдо през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години Процент/сума	По т. 6. равнището на събираемост на приходите (за 2015) е под средното за страната, отчетено за последната година Процент/сума
2011 г.	18.91 %	26.31% (10.2 млн. към 38,7 млн. лв.)	217.85% (84 466 822)	12.84 % (3 889 103 лв)	-1 500 960	61.09 %
2012 г.	15.26 %	18.51% (6.2 млн. към 33,7 млн.лв.)	220,56 % (74 348 314)	13.59 % (4 628 030 лв)	-1 112 769	61.86 %
2013 г.	7.57 %	27.3% (8.6 млн. към 31,3 млн.лв.)	234.7% (73 547 886)	13.96 % (4 328 692 лв)	-1 111 066	61.67 %
2014 г.	7.93 %	20,05% (6.4 млн. към 32,1 млн. лв.)	235.2% (75 533 001)	16.42 % (5 439 411 лв)	5 944 358	58.84 %
2015 г.	7.75 %	15,7% (5,2 млн. към 33,6 млн. лв.)	214,2% (72 032 876 лв.)	11,30 % (4 114 802 лв)	-3 819 426	61,7%
М. юни 2016 г.	7,2%	14.96% (5286482лв към 33628098лв)	205,6% (68 370 280 лв.)	9.32% (4114802лв. върху 3389469лв)	451 401	66.5 % ДНИ – 63,99% ДМПС – 69%
План м. декември 2016 г.		Под 14.96%	Под 214,2%	5%		68%

№ по ред	ПОКАЗАТЕЛИ	2012	2013	2014	2015	Средно	Изчисляване
1	Плащания по дълга /Средногодишен размер на собствени приходи и изравнителна субсидия за последните 3 г. лв.				7,75%		< 15 %
2	Задължения за разходи/средногодишни разходи за последните 4 години				15,72%		> 15 %
3	Поети ангажименти за разходи/средногодишни разходи за последните 4 години				214,2%		> 50 %
4	Просрочени задължения/отчетени разходи				11,33%		>5 %
5	Бюджетно салдо, лв.	-1 11 2769,00	-1 111 066,00	5 944 358,00	-3 819 426,00		
6	Събираемост ДНИ, %				62,11%	61,70%	< от средната за страната
	Събираемост ДПС, %				61,29%		

Община Смолян отговаря на 4 от 6-те критерия за финансово затруднение.

АНАЛИЗ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА СМОЛЯН ЗА ПЕРИОДА 2012-2015

Основните показатели за бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз са приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо. Общинският бюджет включва:

1. Приходи от:

- местни данъци – при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- такси – при условия и по ред, установени със закон;
- услуги и права, предоставяни от общината;
- разпореждане с общинска собственост;
- глоби и имуществени санкции;
- лихви и неустойки;
- други постъпления;
- помощи и дарения.

2. Разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез, съгласно единната бюджетна класификация (ЕБК) за:

- персонал;
- издръжка;
- лихви;
- помощи и обезщетения за домакинства;
- текущи субсидии;
- капиталови разходи.

3. Бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;

4. Бюджетно салдо;

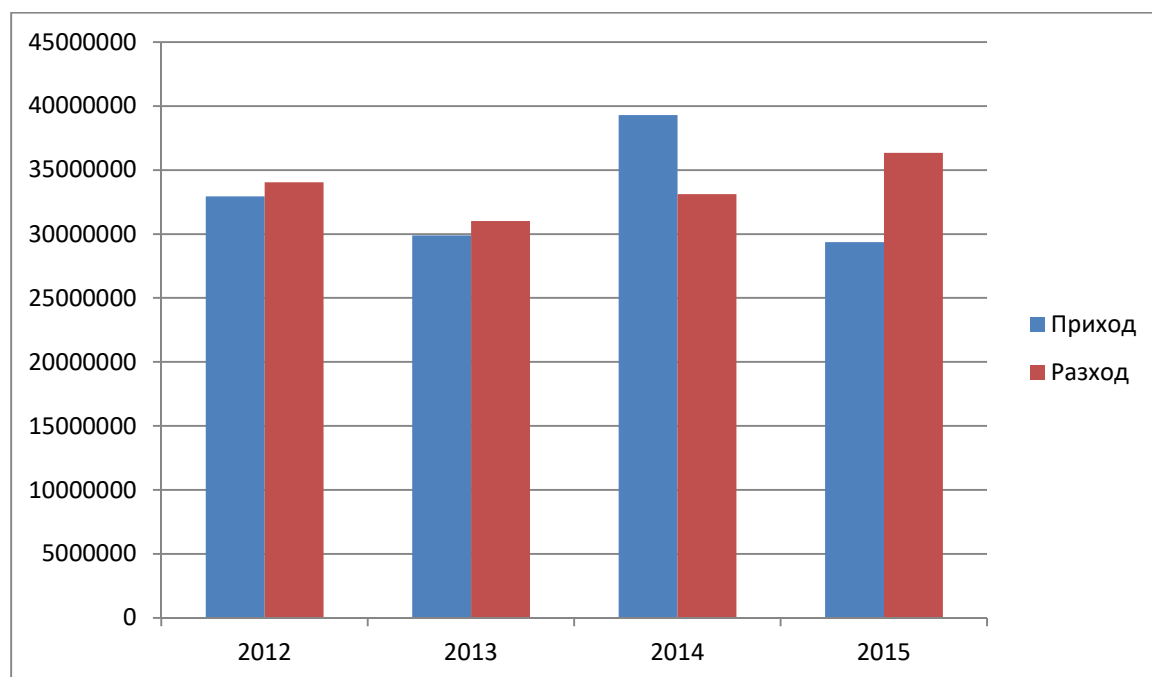
5. Финансиране.

В настоящият план са анализирани по-подробно първите два елемента на бюджета на Община Смолян (приходи и разходи), тъй като върху тях общината има известен контрол и би могла да потърси начини за стабилизиране на фискалните си позиции.

ДИНАМИКА НА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН ЗА ПЕРИОДА 2012-2015г.

Разходите по бюджета на Община Смолян са около 32 млн. лв. годишно. Изключение прави 2015 г., когато възникват допълнителни разходи, свързани с ликвидиране на последиците от наводнението и общата сума на разходите надвишава 36 млн. лв. За покриване на извънредните разходи са отпуснати целеви

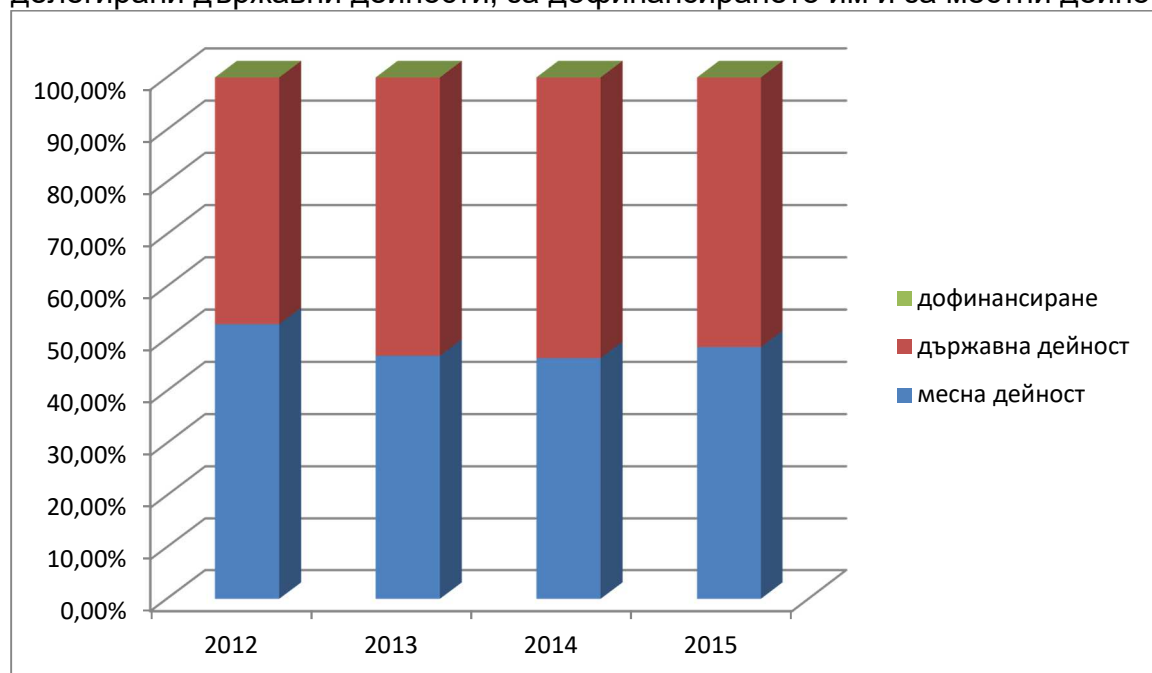
трансфери от Републиканския бюджет, което е видно и от увеличението на приходите за същата година. Съпоставка на тенденциите в приходите и разходите е направена на графиката по-долу:

ДЕЛЕГИРАНИ ДЕЙНОСТИ И МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ

Държавата финансира делегираните на общините държавни дейности /второстепенни разпоредители/ с обща субсидия за тези дейности. Общата субсидия се определя въз основа на приети от Министерския съвет стандарти за съответната дейност.

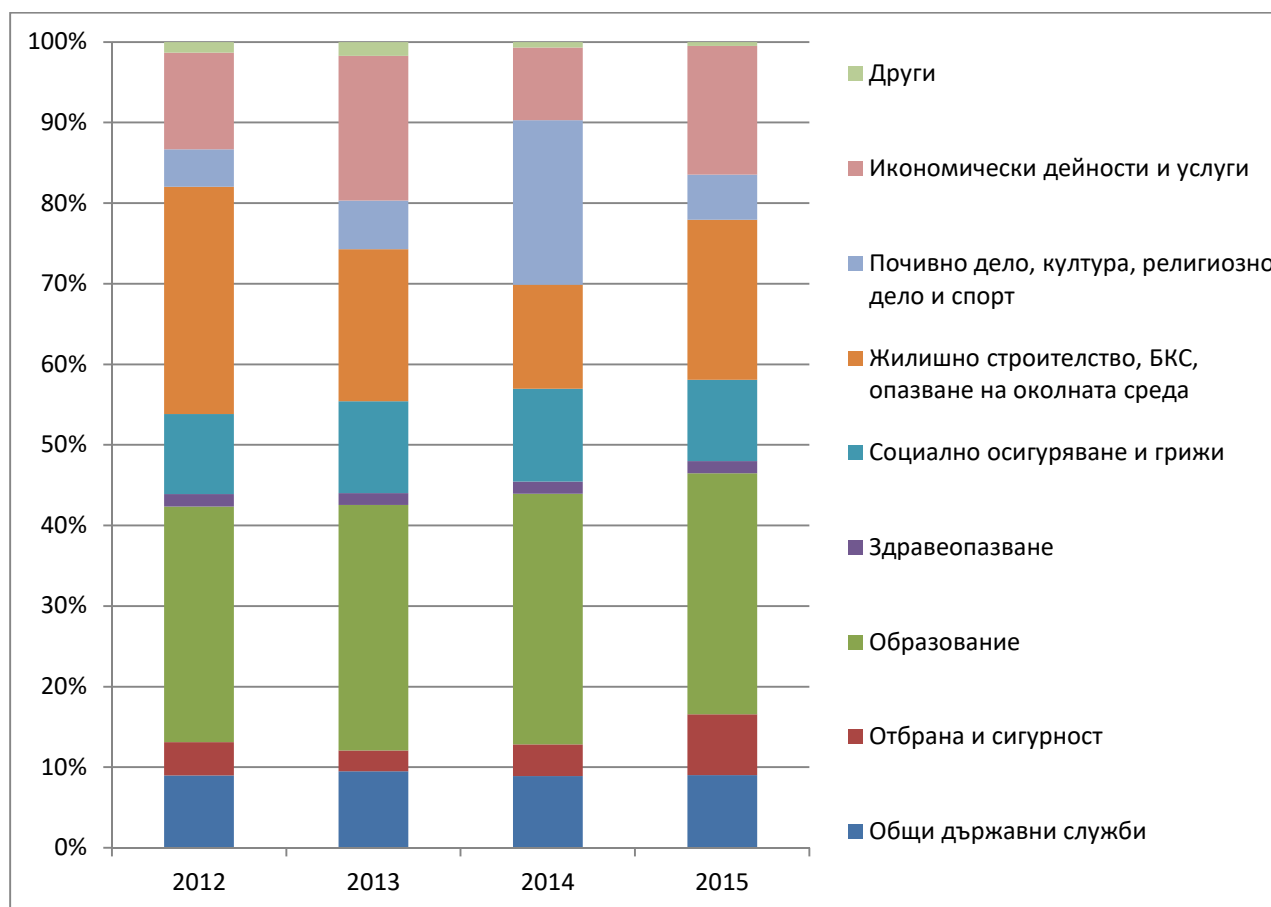
На фигурата по-долу е показано съотношението между разходите за делегирани държавни дейности, за дофинансирането им и за местни дейности.

През 2015г. делът на разходите за местни дейности достига 48,38%.

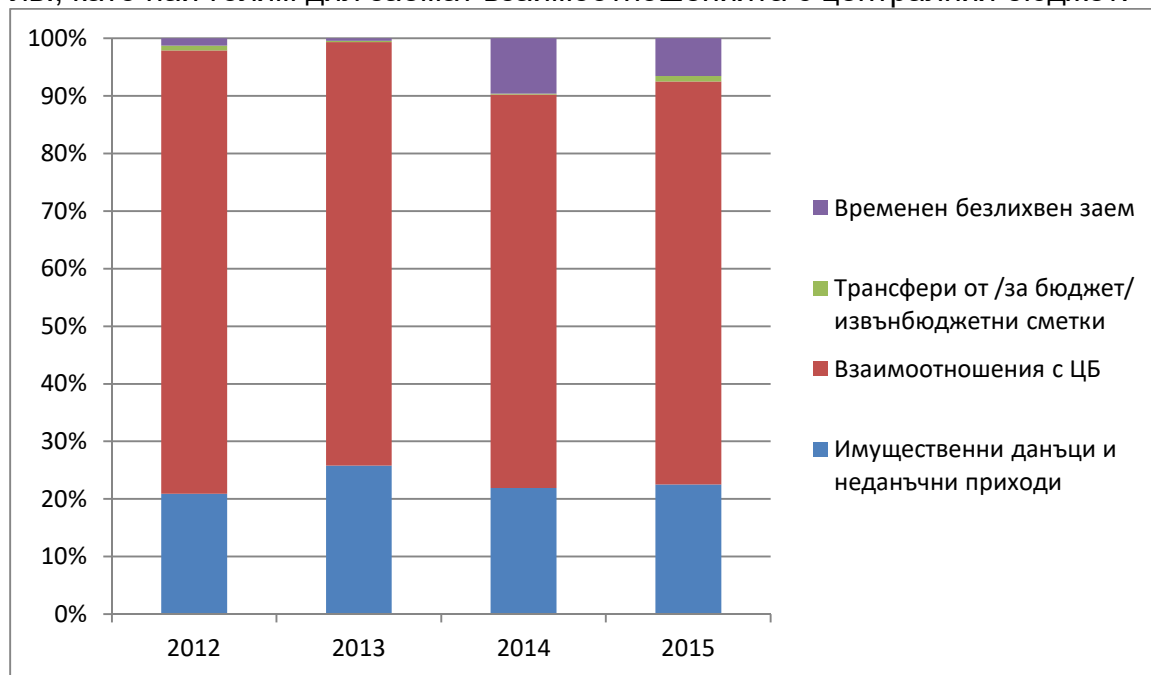
ФУНКЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ

Разходната структура на бюджета на Община Смолян по функции не се различава от типичната структура за една община.

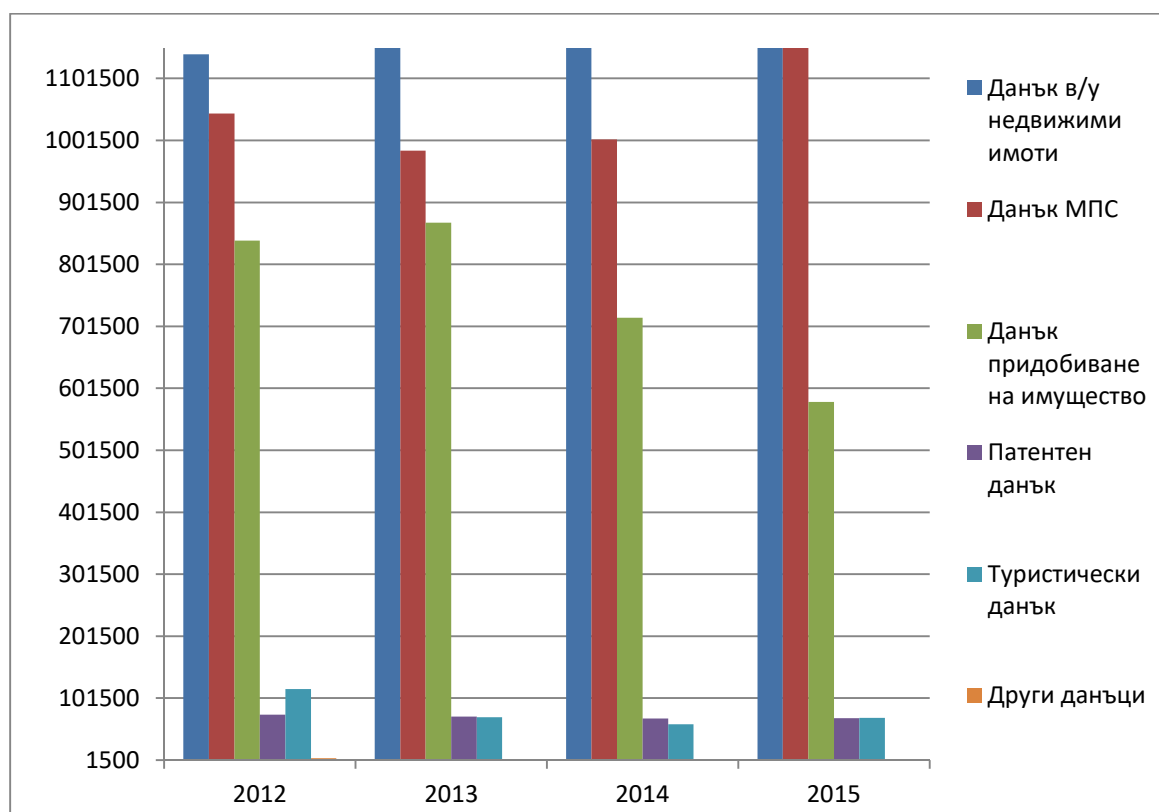

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИТЕ

Постъпленията по бюджета на Община Смолян варират между 29 и 33 млн. лв., като най-голям дял заемат взаимоотношенията с централния бюджет.

Величината на собствените приходи е 7,6 млн. лв. за 2015г., а общо бюджетните постъпления възлизат на 29 355 797,00лв. От тях почти 42% са данъчни приходи, а останалите 58% са неданъчни. Около 1/4 от всички собствени приходи идват от такса битови отпадъци. Структурата на данъчните приходи е представена на фигурата по-долу:

Двата водещи данъка са регулярните ежегодни данъци ДНИ и ДПС. На трето място по фискално значение за Община Смолян е данък върху придобиване на имущество, който е еднократен и данъчната му основа зависи от обема на сделките. Трябва да се има предвид, че това са отчетени през годините приходи, а не начислени, т.е. върху величината им сериозно влияние оказват нивото на събираемост и платените недобори от минали години.

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ НА ОБЩИНА СМОЛЯН

Въз основа на направения анализ на финансово състояние на Община Смолян и прегледа на тенденциите и особеностите в структурата на нейния бюджет през последните години са дефинирани няколко по-обща показателя, по които общината ще се стреми да покаже подобрене в рамките на процедурата за финансово оздравяване.

ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО

Приходите от данъци и неданъчни приходи в бюджета на Община Смолян за 2015г. възлизат на 7,6 млн. лв. и представляват около 26% от общите бюджетни постъпления. Най-голям дял в тях имат приходите от данъка върху недвижимите имоти, следван от данъка върху превозните средства. На глава от населението в Община Смолян се падат по **83 лв.** данъчен приход за 2015г., а средно за цялата страна този показател е **105 лв.**

Показател	XII.2015	XII.2016	XII.2017	XII.2018	XII.2019
Данъчни приходи /население	83 лв.	85 лв.	88 лв.	90 лв.	92 лв.

За целта ще прилага мерки за подобряване на събираемостта на данъците. Що се отнася до размера на данъците също има потенциал за увеличаване, но Община Смолян не смята да предприема такива действия.

ДАНЪЧНО УСИЛИЕ

Данъчното усилие представлява осредненото съотношение между размерите на ставките на данъка върху недвижимите имоти и данък придобиване на имущество по възмезден начин на конкретната община към съответните максимални ставки, определени със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Данъчното усилие на Община Смолян е 68,83%. Изчислението е показано в таблицата по-долу:

ДАНЪЦИ	ОБЩИНА СМОЛЯН	МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР В ЗМДТ
ДНИ	2,40‰	4,5‰
ДВПИ	2,50%	3,00%
ДУ	68,83%	

По-долу е представена информация за размера на данъците в Община Смолян и максимално допустимите горни граници в ЗМДТ.

Данък върху превозните средства	ЗАКОНОВИ ГРАНИЦИ	ОБЩИНА СМОЛЯН 2011 г.	ОБЩИНА СМОЛЯН 2012 - 2015г.
за леки автомобили	до 37 kW - 0,34 - 1,02 лв/kW	0,70 лв/за kW	0,60 лв/за kW
	37 - 55 kW - 0,40 - 1,20 лв/kW	0,80лв/за kW	0,70лв/за kW
	55 - 74 kW - 0,54 - 1,62 лв/kW	1,00лв/за kW	0,80лв/за kW
	74 - 110 kW - 1,10 - 3,30 лв/kW	2,00лв/за kW	1,20лв/за kW
	над 110 kW - 1,23 - 3,69 лв/kW	2,20лв/ заkW	1,50лв/ заkW
товарно ремарке	от 5,00 лв. до 15 лв.	10 лв	10,00 лв.
къмпинг ремарке	от 10 лв. до 30 лв.	20	20,00 лв.
мотопед	от 10 лв. до 30 лв.	15,00 лв.	15,00 лв.
мотоциклети	до 125 куб.см.вкл. - от 12 до 36лв.	25,00 лв.	25,00 лв.
	125 - 250 куб.см.вкл. - от 25 до 75 лв.	50,00 лв.	50,00 лв.
	250 - 350 куб.см.вкл. - от 35 до 105лв.	80,00 лв.	80,00 лв.
	350 - 490 куб.см.вкл. - от 50 до 150 лв.	110,00 лв.	110,00 лв.
	490 - 750 куб.см.вкл. - от 75 до 225 лв.	150,00 лв.	150,00 лв.
	над 750 куб.см.вкл. - от 100 до 300 лв.	200,00 лв.	200,00 лв.
автобуси	до 22 места вкл.мястото на водача от 50 до 150 лв.	120,00 лв.	100,00 лв.
	до 22 места вкл.мястото на водача от 100 до 300 лв.	250,00 лв.	200,00 лв.
товарен автомобил	до 12 тона технически допустима макс.маса - от 10 до 30 лв.	20,00 лв.	12,00 лв.
седлови влекачи	бр.оси допустима макс.маса равна - по малка пневматично окачване др.си-ми за окачване	пневматично окачвани др.си-ми за окачване	пневматично окачвани др.си-ми за окачване
	с две оси 13 -18 т. от 8 до 24лв. от 28 до 84лв.	18лв. 50лв.	10 лв. 30лв.
	18-20т. от 28 до 84лв. от 64 до 192лв.	60лв. 100лв.	30лв. 70лв.
	20-22т. от 64 до 192лв. от 147 до 441лв.	100лв. 300лв.	70лв. 160лв.
	22-25т. от 190 до 570лв. от 342 до 1026лв.	350лв. 700лв.	200лв. 350лв.
	25-26т. от 342 до 1026лв. от 600 до 1800лв.	700лв. 1100лв.	350лв. 650лв.
	26-28т. от 342 до 1026лв. от 600 до 1800лв.	700лв. 1100лв.	360лв. 650лв.
	8-29т. от 331 до 993лв. от 399до 1197лв.	600лв. 700лв.	360лв. 410лв.
	29-31т. от 399 до 1197лв. от 655 до 1965лв.	800лв. 1100лв.	410лв. 680лв.
	31-33т. от 655 до 1965лв. от 909 до 2727лв.	1100лв. 1600лв.	680лв. 920лв.
	33-38т. от 909 до 2727лв. от 1381 до 4143лв.	1600лв. 2300лв.	920лв. 1400лв.
	38-над от 1007 до 3021лв. от 1369 до 4107лв.	1800лв. 2300лв.	1030лв. 1400лв.
	с три оси 36-38т. от 640 до 1920лв. от 888 до 2664лв.	1100лв. 1600лв.	670лв. 900лв.
	38-40 от 888 до 2664лв. от 1228 до 3684лв.	1600лв. 2000лв.	900лв. 1250лв.
40-над от 1228 до 3684лв. от 1817 до 5451лв.	2000лв. 3200лв.	1250лв. 1850лв.	
товарен автомобил с допустима макс.маса над 12 тона	бр.оси допустима макс.маса равна - по малка пневматично окачване др.си-ми за окачване	пневматично окачвани др.си-ми за окачване	пневматично окачвани др.си-ми за окачване
	с две оси 12 -13 т. от 30 до 90лв. от 61 до 183лв.	60лв. 120лв.	50 лв. 100лв.
	13-14т. от 61 до 183лв. от 168 до 504лв.	120лв. 350лв.	100лв. 300лв.
	14-15т. от 168 до 504лв. от 237 до 711лв.	350лв. 500лв.	230лв. 380лв.
	над 15 т. от 237 до 711лв. от 536 до 1608лв.	500лв. 804лв.	350лв. 700лв.
с три оси 15-17т. от 61 до 183лв. от 106 до 315лв.	120лв. 210лв.	80лв. 150лв.	

17-19г.	от 106 до 318лв.	от 217 до 651лв.	210лв.	500лв.	150лв.	390лв.
19-21г.	от 217 до 651лв.	от 282 до 846лв.	500лв.	650лв.	350лв.	500лв.
21-23г.	от 282 до 846лв.	от 434 до 1302лв.	650лв.	850лв.	480лв.	700лв.
над 23г.	от 434 до 1302лв.	от 675 до 2025лв.	850лв.	1300лв.	650лв.	950лв.
с четриоси от 23- 25г.	от 282 до 846лв.	от 286 до 858лв.	650лв.	650лв.	450лв.	500лв.
от 25-27г.	от 286 до 858лв.	от 446 до 1338лв.	650лв.	850лв.	580лв.	750лв.
от 27-29г.	от 446 до 1338лв.	от 708 до 2124лв.	850лв.	1300лв.	680лв.	1000лв.
над 29г.	от 708 до 2124лв.	от 1050 до 3150лв.	1300лв.	1300лв.	1200лв.	1300лв.

ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ

Приходите от местни такси са част от собствените приходи на общината, но за разлика от данъчните приходи те имат целево предназначение и служат за покриване на разходите по предоставянето на конкретната услуга. Едно увеличение на приходите от такси ще подобри, при равни други условия, показателите за финансова самостоятелност на общината. В тази връзка са предприети действия за увеличаване на размера на някои такси, както и въвеждането на нови общински такси за използване на спортни зали, съоръжения, хижи, басейни, бунгала.

Ставки ТБО ФЛ										
години	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 2015	2016г.
сметосъбиране	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,10	1,10	1,10	1,10
депо	1	0,8	1	1,0	1,0	1,0	0,85	0,85	0,85	0,85
чистота	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,55	0,55	0,55	1,15
ПРОМИЛИ	3,00	2,8	3,00	3,00	3,00	3,00	2,5	2,5	2,5	3,1
не застр. Без заявл. пром.					1,70	1,70	1,4	1,4	1,4	2
не застр. съсзаявл. 1А пром					0,00	0,00	0,55	0,55	0,55	1,15
не използв имот жил.1Б пром					0,00	0,00			1,4	2

СТАВКА ЗА РАЙКОВСКИ ЛИВАДИ И к.я СМОЛЯНСКИ ЕЗЕРА ФЛ										
години	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 2015	2016
сметосъбиране	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,32	1,32	1,32	1,32
депо	1	0,8	1	1,0	1,0	1,0	1,02	1,02	1,02	1,02
чистота	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,66	0,66	0,66	1,26
ПРОМИЛИ	3,00	2,8	3,00	3,00	3,00	3,00	3	3	3	3,6
не застр. Без заявл. Пром					1,70	1,70	1,68	1,68	1,68	2,28
не застр. съсзаявл.1А пром							0,66	0,66	0,66	1,26
не използв имот жил.1Б пром									1,68	2,28

РАЗХОДИ ЗА ЗАПЛАТИ И ОСИГУРОВКИ

Разходите за възнаграждения на персонала и социално-осигурителни вноски имат най-голям дял в общите разходи по бюджета на Община Смолян за 2015г. 37,71%. В абсолютна сума техният размер е 13.7 млн. лв., като за местни дейности са 1,6 млн. лв. и 12,1 млн. лв. за разходи за персонал в държавните дейности.

В сферата на образованието , работодател е РИО на МОН който утвърждава образец 1 /щатно разписание/ на училища, детски градини и обслужващи звена. В общинската администрация се представят утвърдени щатни разписания и разпределен бюджет по ЕБК.

През периода 2012-2016год. МРЗ се е увеличила от 270,00лв на 420,00лв, а средствата за издръжка - държавно делегираната дейност са намалели:

Година	Брой работещи	Субсидия от Републикански бюджет
2011	140	1221700
2012	132	1166200
2013	132	1161900
2014	132	1159100
2015	132	1152800
2016	135	1183600

Числеността на персонала в Община Смолян включително и второстепенни разпоредители на бюджетна издръжка възлиза 1279 души, 151 от които са ангажирани с местни дейности.

В общинската администрация са наети 261 служители, от които 126 са в местни дейности, държавна дейност 135 / държавно делегирана дейност – кмет, зам.кметове, кметове на населени место, общ.администрация (секретар и дирекции) служители.

РАЗХОДИ ЗА ИЗДРЪЖКА

Разходите за издръжка са другия голям компонент в разходите по бюджета на Община Смолян. През 2015г. са 12.6 млн. лв. и представляват 34,57% от общите разходи. Други съществени елементи са разходите за текущ ремонт, външни услуги, храна, вода, горива, енергия и др. Проучванията на пазара за енергия показват, че при промяна на оператора за електрическа енергия могат да се намалят, някои от второстепенните разпоредители вече преминаха към други доставчици.

РАЗХОДИ ЗА ГЛОБИ, НЕУСТОЙКИ, СЪДЕБНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И НАКАЗАТЕЛНИ ЛИХВИ

Поради обема на просрочените задължения на общината към контрагенти-, доставчици, съдебни разноски и затрудненото финансово състояние, тези разходи има опасност да се увеличават и да заемат все по-голям дял в разходната структура. Общината си поставя за цел да положи усилия за намаляването на тези разходи чрез преговори с контрагентите за отсрочване на задължения и чрез искане на ВБЗ от централния бюджет за погасяване на част от най-старите задължения с цел превенция на бъдещи разходи по съдебни производства.

АНАЛИЗ НА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТТА НА ОБЩИНА СМОЛЯН

Дълговото финансиране на общините им позволява да направят по-големи капиталовложения, отколкото ако разчитат само на текущите си приходи. Ползването на кредитен ресурс от местните власти предполага наличието на стабилни и значителни собствени приходи, както и строга финансова дисциплина, които да гарантират обслужването на дълга. Дългът на Община Смолян се формира от договори за общински заеми и безлихвени заеми, отпуснати по реда на ЗПФ. Не са емитирани общински ценни книги и няма изискуеми общински гаранции. Няма задължения и по сключени договори за финансов лизинг. Към общинския дълг не се включват задълженията към доставчици и дългът на търговските дружества с общинско участие.

Съгласно данните от Централния регистър за общинския дълг, публикувани от Министерство на финансите към края на 2015г. остатъчният дълг по договори за общински заеми на Община Смолян е 9 936 124,00 лв., а към 31.03.2016г. е намалял до 9 051 663,00 лв. В средата на 2016г. остатъчният дълг по тези договори е 8 563 203,00 лв. Става дума за шест дългосрочни кредита – от Фонд „ФЛАГ“ за финансиране на собственото участие на общината в проекти. Дългосрочен кредит към ИНВЕСТБАНК АД, Безлихвен кредит отпуснат от министерството на финансите по реда на ЗПФ.

Табл. 6. Справка за дълга на Община Смолян към 30.06.2016г.

№ на договора	ВИД НА КРЕДИТА	ВИД НА КРЕДИТО РА	ДАТА НА ДОГОВАРЯНЕ	КРАЕН СРОК НА ПОГАСЯВАНЕ	РАЗМЕРА НА ДЪЛГА КЪМ ДАТАТА НА ДОГОВАРЯНЕ	ОСТАТЪЧЕН РАЗМЕР НА ДЪЛГА КЪМ ПЕРИОДА
166	Договор за общински заем	Кредитна институция - ИНВЕСТБАНК АД	20.08.2007г.	26.08.2018г.	13 000 000,00	6 125 116,00
130	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	02.03.2011г.	25.11.2016г.	3 267 259,00	12 513,00
132	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	02.03.2011г.	25.12.2017г.	467 516,00	100 424,00
456	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	22.08.2013г.	25.06.2022г.	690 147,00	294 700,00
517	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	07.11.2013г.	25.09.2021г.	169 845,00	125 789,00
791	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	20.08.2015г.	25.07.2019г.	143 340,00	120 240,00
843	Договор за общински заем	"ФЛАГ" АД	09.12.2015г.	25.09.2016г.	2 236 154,00	2 023 521,00
08-00-1458	Временен безлихвен заем, отпуснат по реда на ЗПФ	МФ	25.12.2015г.	01.12.2016г.	3 950 000,00	3 950 000,00
	ОБЩО:				23 924 261,00	12 752 303,00

През 2015г. на Община Смолян е отпуснат временен безлихвен заем от МФ на стойност **3 950 000,00 лв.** През годината не е извършено погасяване и цялата сума следва да бъде изплатена на 01.12.2016 година.

СЪБИРАЕМОСТ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ДАНЪЦИТЕ ВЪРХУ НЕДВИЖИМИТЕ ИМОТИ И ВЪРХУ ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА

За събираемостта на приходите от ДНИ и ДПС е показателна следната справка за недоборите през последните 5 години по тях:

№ по ред	ПЕРИОД	ДНИ	ДПС
	2011 - 2015 към 01.01.2016г.	5 502 615,00	4 714 948,00
	2010 - 2014 към 01.01.2015г.	5 192 895,00	4 660 702,00
	2009 - 2013 към 01.01.2014г.	4 957 308,00	4 977 885,00
	2008 - 2012 към 01.01.2013г.	4 427 805,00	4 934 313,00
	2007 - 2011 към 01.01.2012г.	3 748 537,00	4 542 746,00

Към средата на текущата година събираемостта по приходите от ДНИ и ДПС е показана в таблицата по-долу:

Вид	Годишен Облог 2016г.	Платено по облози до 30.06.2016г.	Събираемост в %
ДПС	1 433 796,00	586 032,00	81,72%
ДНИ	1 428 033,00	592 093,00	82,91%

Община Смолян възнамерява да положи конкретни усилия за подобряване нивото на събираемост на приходите от ДНИ и ДПС през текущата година, като си поставя за цел да увеличава с по 1-2 процента събираемостта на приходите от ДНИ годишно, достигайки 68%.

	Показател	XII.2015	XII.2016
	Събираемост ДНИ в %	62,11%	66,90%
	Събираемост ДПС в %	61,29%	69,80%

ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

По отчета на Община Смолян към 30.06.2016г. просрочените задължения са 3 389 469,00лв.

Задълженията обхващащи периода 2008 - 2015 г. – остатък към 31.12.2015г. в размер на 4 114 802,00 лв..

➤ Просрочени задължения към доставчици

Почти 3,4 млн. лв. са просрочени задължения към доставчици към 30.06.2016г. Задълженията само на общината към доставчици (без второстепенните разпоредители с бюджет) към средата на 2016г. възлизат на 3 343 170,00 лв. Подписани са споразумения с разработени погасителни планове за просрочените задължения към доставчиците поотделно за общината като първостепенен разпоредител с бюджет и за второстепенни разпоредители.

➤ Просрочени задължения по заеми

Просрочените задължения по заеми възлизат на 239 100,00 лв., като 219 000,00 лв. от тях представляват просрочена вноса по главница по дългосрочен кредит към ИНВЕСТБАНК АД, а останалите 20 100,00 лв. са дължимата лихва.

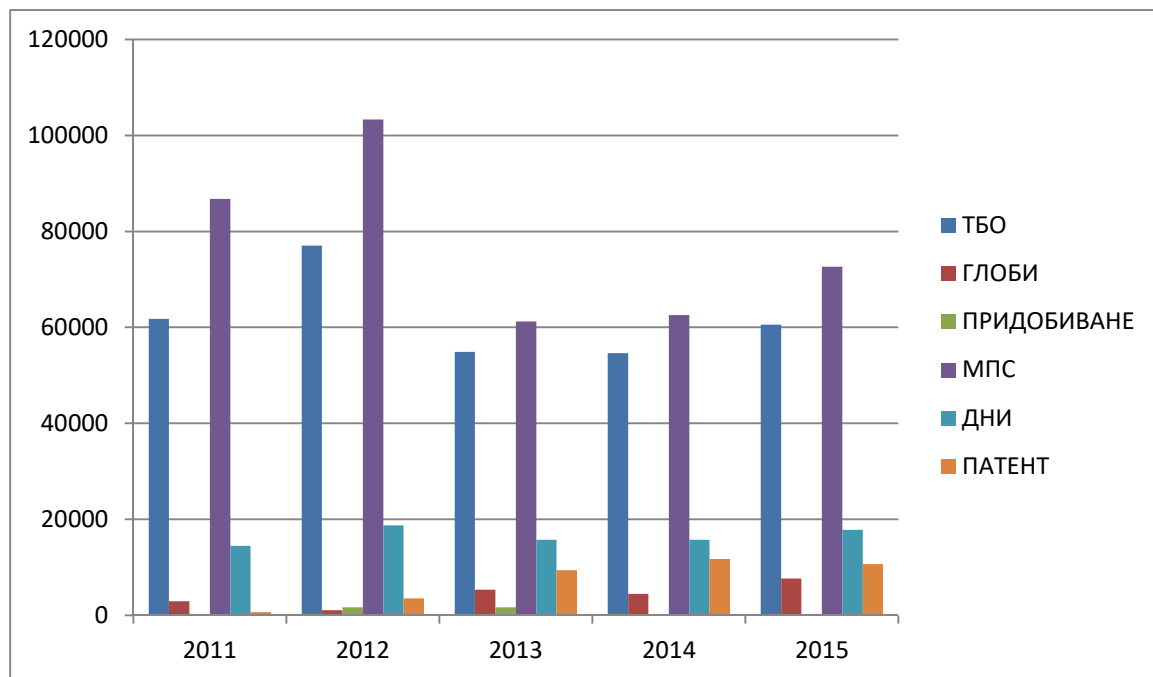
Необходими средства за погасяване на задълженията по заемите на Община Смолян към 31.12.2016г.

Заемни средства	XII 2016г.
Временен безлихвен заем от МФ	3 950 000,00 лв.
Дългосрочен кредит към ИНВЕСТБАНК АД / главница и лихва/	6 125 116,00 лв.
Необходими средства	10 075 116,00 лв.

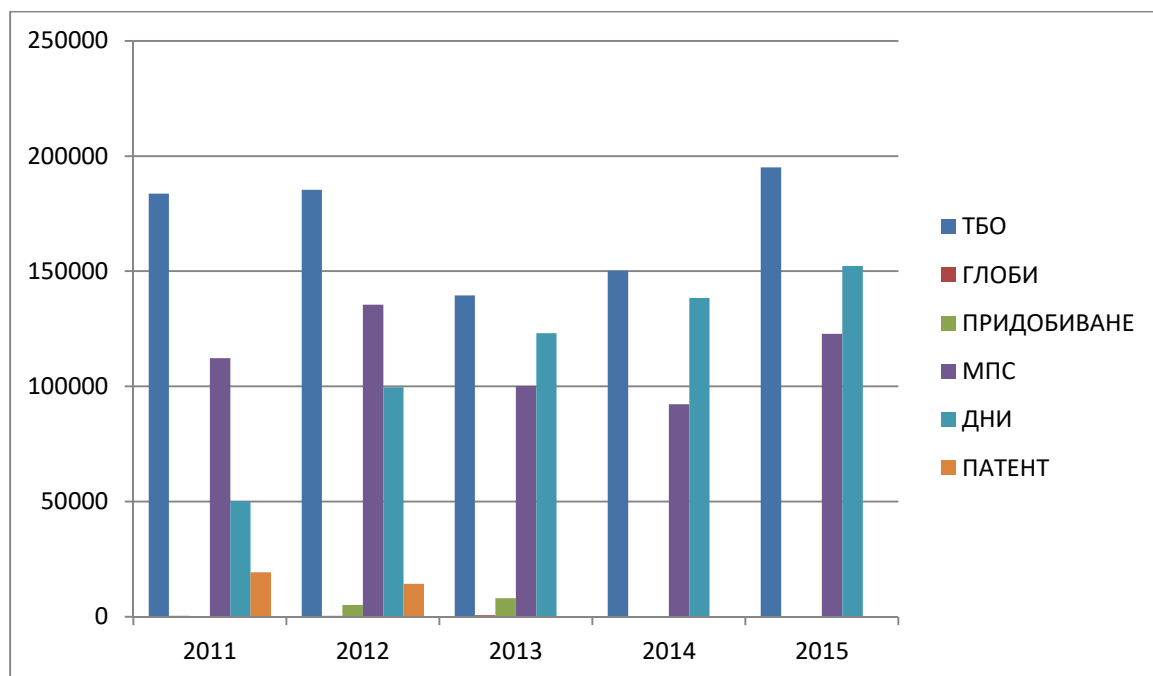
ПРОСРОЧЕНИ ВЗЕМАНИЯ

Несъбраните вземания за към 30.06.2016 г. възлизат на 2 027 978,00 лв.,. Отново обхванатият период е 2011-2015г., защото общата погасителна давност и за публичните вземания е 5-годишна. Неплатените задължения към бюджета на Община Смолян се формират най-вече от ТБО, ДПС и ДНИ и др. в размер на 2 027 978,00 лв, от тях за физическите лица дължат 838 659,00лв

Фиг. Просрочени вземания на Община Смолян от физически лица

Фиг. Просрочени вземания на Община Смолян от юридически лица

Община Смолян си поставя за цел да събере просрочените вземания, като е предприела всички действия – споразумителни протоколи, събиране чрез НАП, ДСИ и ЧСИ.

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА ПОЕТИТЕ АНГАЖИМЕНТИ ЗА РАЗХОДИ

Съгласно чл. 94, ал.3, т.2 от ЗПФ, Общинският съвет с решението за приемане на бюджета определя и максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. Ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения. За да се спази това правило максималният размер на ангажиментите за разходи би трябвало да бъде 16 814 049,00 лв. (50% от 33 628 098,00 лв.).

Към началото на 2016г. поетите ангажименти за разходи по бюджета на Община Смолян са в размер на 72 032 876,00 лв.

Към края на 30.06.2016г. поетите ангажименти за разходи са 68 370 280,00лв. , все още са доста над определения максимален размер на ангажиментите за разходи, които общината би трябвало да поддържа през 2016г.

ПОКАЗАТЕЛИ, ЦЕЛИ И ЕФЕКТИ

Очакваният фискален ефект за годишния период на оздравителната процедура от мерките, които Община Смолян възнамерява да приложи за повишаване на събираемостта на приходите и за оптимизиране на някои разходни параграфи ще доведе до освобождаване на финансов ресурс. Освободеният ресурс ще бъде използван изцяло за погасяване на просрочени задължения и капиталови разходи.

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ

За изпълнението на финансовия план за оздравяване текущо може да се наблюдават някои индикатори, като целта е при отклонение от заложените цели своевременно да се предприемат съответни действия. Конкретните мерки, които общината ще предприеме в тази връзка са описани по-долу.

- Увеличаване на приходите от данъци - Изпълнението на приходите от ДНИ,ДПС и ДВПИ спрямо същия период за 2015г. се подобрява в резултат на предприетите мерки за подобряване на събираемостта на приходите от тези данъци и увеличаване на данъчното усилие.
- Увеличаване на приходите от такси – предвидено е изменение в размера на част от съществуващите такси на територията на общината, както и въвеждане на нови такси;
- Намаляване на просрочените вземания;
- Намаляване на разходите за издръжка;

- Намаляващ дял на просрочените задължения в собствените приходи и изравнителната субсидия;
- Намаляване на поетите ангажменти за разходи;
- Намаляване на новите задължения за разходи.

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ

- Прецизиране и приоритизиране на разходите за текущ ремонт и външни услуги за почистване и озеленяване и поемане на задължения само за неотложни мероприятия в тази насока.
- Ревизиране на договорите за строителство и ремонт, предложение за приоритизиране на невъзложените обекти от поименния списък, финансирани със собствени средства.
- Стриктно спазване на системата за предварителен контрол и отчетност на действията по наемане на нови лица по граждански договори и преразглеждане на длъжностните характеристики на служителите, с цел преразпределение на функции в рамките на отделните структурни звена.
- Преразглеждане на утвърдените лимити за телефонни разходи, горива, командировки, транспортни разноски и др. Стриктно спазване на системата за предварително одобряване на тези разходи.
- Въвеждане на процедура за текущо наблюдение и контрол при отчитане на измервателната апаратура за ел. енергия, вода и топлоенергия с участието на длъжностните лица, отговорни за стопанисването на съответния сграден фонд.
- Извършване на анализ на разходите за улично осветление в общината и населените места, строг контрол от страна на кметовете при отчитане показанията на измервателната апаратура и предложения за оптимизиране на времетраенето на уличното осветление, съобразно сезона от годината.
- Извършване на анализ и съпоставка на цените за ел. енергия на отделните оператори и предприемане на мерки в случай на необходимост от смяна на доставчика на ел. енергия.
- Търсене на алтернативно финансиране и осигуряване на ресурси от външни за бюджета източници, както и проекти по схемата на публично-частните партньорства, с цел икономии на разходи и реализиране на допълнителни приходи за общината.
- Въвеждане на процедура за ежемесечно докладване на изводите и препоръките от анализа за изпълнението на общинския бюджет за предходния месец, чрез съпоставяне на план за текущата година и същия период на предходна година.
- Текущо актуализиране на СФУК и вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложението на настоящите мерки.

При прилагане на горесцитираните мерки за ограничаване на разходите очакваната икономия за община Смолян в разходната част на стойност около 400 000 лв.

МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ СЪБИРАЕМОСТТА НА ПРИХОДИТЕ

1.1. Мерки за повишаване средно месечната събираемост на данъчните приходи:

- 1.1.1. Изготвяне на справки за облог и недобори по видове местни данъци и видове данъкоплатци (физически и юридически лица);
- 1.1.2. Изготвяне на справки по видове данъци и длъжници, и предприемане на мерки по своевременно издължаване – покани за доброволно изпълнение, предаване за принудително изпълнение на НАП и ЧСИ, оповестяване на информационно табло в общината и на интернет страницата на нередовните данъкоплатци в изпълнение разпоредбата на чл.182 от ДОПК;
- 1.1.3. Разработване на процедури за контрол върху събираемостта по отделните видове данъчни приходи и подготовка на мотивирани предложения за промени в нормативната уредба;
- 1.1.4. Извършване на съвместни дейности с други контролни институции /НАП, КАТ, ДАИ/ за установяване на недекларирани имуществва и проверка за платен данък превозни средства при технически преглед на МПС. Изпращане на съобщения до длъжниците за деклариране и облагане;
- 1.1.5. Изготвяне на план за ревизии на по-големите длъжници на местни данъци и такси и изпълнение в ускорени срокове;
- 1.1.6. Изготвяне на списъци за прихващане на задължения към местния бюджет за фирми , към които общината има задължения за извършени строителни и други дейности и услуги и извършване на насрещни плащания.

1.2. Мерки за повишаване на средно месечната събираемост на приходите от такси и неданъчните приходи:

- 1.2.1. Задължително включване в условията на процедурите, обявявани от Община Смолян условия за удостоверяване на липсата на данъчни и други задължения към общинския бюджет;
- 1.2.2. Изготвяне на месечни справки за несъбраните вземания по видове такси, неданъчни приходи, видове ползватели/наематели (физически и юридически лица) и при установяване на тенденция на забавено плащане своевременно предприемане на мерки за прекратяване на договорните отношения;
- 1.2.3. Изготвяне на процедури за осигуряване и изпълнение на своевременни действия за събиране на стари вземания по видове приходи, длъжници и мерки – прилагане на общ исков ред , сключване на споразумения за разсрочено плащане, прекратяване на предоставянето на услугата, извеждане от наетия имот и др.;
- 1.2.4. Актуализиране на правилата и процедурите в СФУК на Община Смолян, с цел осигуряване на по-широк кръг от неустойки в клаузите на договорите;
- 1.2.5. Преразглеждане на наемните цени, ревизиране на всички договори за отдаване под наем и концесии и при необходимост внасяне на предложение в Общинския съвет за промяна и ли прекратяване;
- 1.2.6. Извършване на основен преглед на всички административно-наказателни разпоредби в нормативни и поднормативни актове, съгласно които общинската администрация следва да налага глоби и санкции и привеждането им в изпълнение. Текущо внасяне при необходимост в общинския съвет предложения за промени в нормативните актове, във връзка с изпълнение на горните точки.

При прилагане на горесцитираните мерки очакваният резултат е увеличаване приходите на община Смолян с над 1 000 000 лв. Събираемостта ще се увеличи до 68%. С получените приходи ще бъдат покрити задължения към контрагенти, което от своя страна ще доведе до намаляване на просрочените задължения.

ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ

Предложените мерки за стабилизиране на финансовото състояние на Община Смолян не следва да бъдат за сметка на занижено качество или количество на предлаганите публични услуги. Ще продължим изпълнението на основните си функции и общината ще продължава да предоставя публични услуги на гражданите и местната общност. Целта е още по-ефективна финансова дисциплина за оптимизацията на разходите, без драстично да се влияе върху качеството на живот на населението. Мерките, насочени към увеличаване на приходите, не са с цел увеличаване на налога, а само ще подобрят стойностното изражение и качеството на общинските услуги, които и към настоящия момент се предлагат.

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ВРЕМЕНЕН БЕЗЛИХВЕН ЗАЕМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОЗДРАВИТЕЛНИЯ ПЛАН

Средствата са предназначени за покриване на недостига от собствени средства и разплащане на просрочени задължения от минали години. Към момента този заем не е обслужван от страна на общината. С писмо ФО-16 от 09.06.2016г., ни се обръща специално внимание за създадите се неблагоприятни тенденции за натрупване на просрочени задължения, формиране на отрицателно бюджетно салдо и относително високия процент на поетите ангажименти. Съгласно изискванията на чл.130в, ал.2 от ЗПФ.

При направения анализ се установи, че голяма част от длъжниците са фирми, които са в ликвидация или несъстоятелност и не извършват стопанска дейност. Те не формират приходи и не могат да погасят задълженията си към общинския бюджет. Независимо от ограничения финансов ресурс общината се старее да дофинансира и разходите в сферата на образованието, здравеопазването, социалните услуги и други дейности държавна отговорност, защото в малките общини и при тенденция на демографски срив те не биха могли да функционират нормално.

С оглед недопускане утежняването на бюджета за 2017 г. с допълнителни плащания и санкции по реда на чл.105 и чл.106 от Закона за публичните финанси и във връзка с гореизложените факти, Община Смолян има необходимост да й бъде предоставен безлихвен заем в размер на 5 000 000 лв.

При тенденциите, които са трайни, смятаме, че към 10.03.2017 година Община Смолян ще отпадне от общините с финансови затруднения, като спази нормите на два от показателите:

- Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години. Към края на 2015 г. те са били 15,7%, до края на месец юни 2016 г. са 15%, а по план до края на настоящата 2016 г. ще спаднат на 14,9%;

- Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. Към края на 2015 г. събираемостта от ДНИ и ДМПС е 61,7%, до края на месец юни 2016 г. тя е повишена на 66,5%. Тенденцията до края на 2016 г. е събираемостта да достигне равнище от 68%;

И ще подобри значително и другите два показателя:

- наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години. До края на 2016 г. поетите ангажименти ще бъдат значително понижени от 214% към края на 2015 г. на 205%.

- наличните към края на годината просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината. Към края на 2015 г. просрочените задължения представляват 11,3% от отчетените за последната година разходи на общината. Към края на месец юни 2015 г. те са понижени на 9,32% с тенденция към понижение на 5% до края на 2016 г.

В заключение бихме искали да отбележим с убеденост, че управляваме публичните финанси на общината отговорно, прозрачно и в обществен интерес, при строга дисциплина и отчетност. Финансовата стабилност за нас не е самоцел, а предпоставка за икономически растеж и отговорност пред бъдещите поколения. Сега пътят пред нас отново не е гладък, но със сигурност е правилен. Доказателство за това - реален, балансиран и прозрачен бюджет. Проверка от Одит на средствата от ЕС – без забележки. Годишни отчети на Община Смолян пред Сметна палата – приети без резерви и без забележки.

Изграденото до днес е видимо. Утре ще надграждаме. А големите успехи ще дойдат толкова по-скоро, колкото повече хора се стремят към тях.